

Nuoret, nettipokeri ja valvomisen vaikeus

AINO MANNINEN & TEIJA STRAND

Helsingin Sanomien (22.3.2010) *Häpeä seuraa peliriippuvaista* -artikkelissa kerrottiin 15-vuotiaasta pokerimiljonäärin urasta haaveilleesta Karriasta. Arpajaislaki kieltää kasinopelien pelaamisen alle 18-vuotiaalta henkilöltä, mutta Karri oli värentänyt henkilötietonsa netistä löytyvien ohjeiden avulla. Alkuun Karri oli panostanut peliin 20 euroa ja pian koko 150 euron kuukausirahansa. Yhteensä hän laskee pelanneensa parissa vuodessa muutamia tuhansia euroja.

Rahapelaaminen on ollut otsikoissa viime vuosina tasaisesti rahapelikentällä tapahtuneiden muutosten, kuten kansainvälisten pelintarjoajien räjähdysmäisen kasvun ja pelien kehittymisen vuoksi. Uudet tekniset sovellukset ovat mahdollistaneet houkuttelevien nettipelien kehittämisen, ja pelit ovat nykyisin saatavissa Internetin välityksellä usein ympärivuorokautisesti. Pitkälti nimenomaan pokerin ympärille muodostunut, markkinoiden ja pelintarjoajien rakentama hype on edesauttanut rahapelaamisen kiinnostavuuden nousua. Pokerimiljonääriys siintee monen nuorenkin haaveissa.

Nykynuoret elävät rikkaassa ja yhä hedonistisempia arvoja korostavassa kulutuskulttuurissa. Nuorilta kuitenkin pelätään usein puuttuvan taitoja, joita hallittu elämys- ja nautintohakuinen kuluttaminen vaatii. Niitä tarvitaan myös pokeriammattilaisen uralla.

Mielikuvat hohdokkaasta elämästä ja helposta rahasta houkuttelee. Viikkorahoilla tai pienillä tuloilla elävä nuori voi nähdä pelaamisen hyvänä ratkaisuna niukkojen resurssien ja kulutustoi-veiden väliseen ristiriitaan. Yhtä hyvin pelaamisen kautta voidaan tavoitella myös pelikulttuurin muuta merkityssisältöä. Pelaamisesta saattaa tulla osa identiteettiä ja itseilmaisun keinoa, jolla osoitetaan paitsi tiettyä elämäntyyliä myös erityisiä pelitaitoja tai älykkyyttä. Molemmista tapa-

uksissa se voi toimia jonkinasteisena menestyksen mittarina, vaikka todellisuudessa hyvin harva pelaaja menestyy taloudellisesti.

Taitavan pelaajan urakehitys voi olla nopea, kuten median esittämät kertomukset pokeriammattilaisista antavat ymmärtää. Peliin liitettyä taitoelementtiä pidetäänkin yhtenä pokerin koukkuna. Pelin nopea oppiminen ja usko harjoittelulla saavutettavasta ja nurkan takana häämöttävästä menestyksestä voi toimia kannustimena. Myös Karri oppi matemaattisesti lahjakkaana nopeasti pelin kulun. Järkevät aloituskädet, positiot ja korotusmäärät toivat voittoja ja pelaamisen jatkaminen oli palkitsevaa. Jossain vaiheessa pelaaminen kääntyi kuitenkin tappiolliseksi ja Karri menetti kaikki rahansa.

Uusi arpajaislaki nosti suomalaisten rahapelien yleisen alaikärajan 18 vuoteen. Ikärajamuutokset tulivat voimaan 1.10.2010. Raha-automaattien osalta laki astuu voimaan vuoden siirtymäajan jälkeen kesällä 2011. Tähän asti laki on kieltänyt ainoastaan kasinopelien pelaamisen alle 18-vuotiaalta, mutta laki on sallinut yli 15-vuotiaiden nuorten raha-automaattien pelaamisen. Myös alle 15-vuotias henkilö on voinut pelata raha-automaattia samaan perheeseen kuuluvan täysi-ikäisen läsnä ollessa tai tämän suostumuksella.

Ikärajan muutoksella pyritään vähentämään pelaamisesta aiheutuvia sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja. Karri on hyvä esimerkki siitä, kuinka vaikea tehtävä ikärajojen valvominen voi käytännössä olla. Laki asettaa vastuun ikärajojen valvomisesta pelin tarjoajalle ja sijoituspaikan vuokraajalle. Myös vanhemmilla on alaikäisten lastensa kasvatus- ja huoltovastuu. Nettiympäristö on pelien sijoituskohteena kuitenkin erityisen haasteellinen, koska sieltä puuttuu normaali sosiaalinen kontrolli.

Karrin vanhemmat puuttuivat liialliseen pelaamiseen huomattuaan poikkeukselliset menot pojan tiliotteen tapahtumista. Pelintarjoajalle nuoren pelaajan oikea identiteetti jäi hämärän peittoon. Karrin tapaus osoittaa, että alaikäiset pää-

sevät tällä hetkellä halutessaan pelien äärelle lainpykälästä ja rekisteröitymisohjeista välittämättä. Vanhemmat eivät voi kuitenkaan yksin estää alaikäisten lastensa pelaamista.